

AGAFTON (SAT ÎN COMUNA CURTEȘTI, JUD. BOTOȘANI)

Sat în comuna Curtești, situat în partea de sud-vest a județului Botoșani, la o distanță de aproximativ 8 kilometri de reședința de județ. Satul s-a dezvoltat pe moșia mănăstirii învecinate Agafton, întemeiată la începutul secolului al XVIII-lea. Informații statistice cu privire la evoluția romilor din Agafton au fost consemnate începând cu secolul al XX-lea. În jurul anului 1898 satul număra 267 de locuitori (67 de familii), iar recensământul general al populației din 1930 a înregistrat în Agafton (ridicat între timp la rangul de comună) 597 de locuitori, între care 5 evrei și 9 romi.

În cadrul recensământului din mai 1942 Legiunea de Jandarmi Botoșani a identificat 8 romi (2 familii) în comuna Agafton, iar Poliția din Botoșani 5 romi (1 familie) cu domiciliu în această comună, dar aflați temporar în Botoșani; toți cei 13 au fost incluși în categoria romilor lipsiți de mijloace de trai și suspectați că se ocupă cu activități ilicite și propuși pentru deportare. După ce le-au fost românizate bunurile, un număr de 14 romi (3 familii) din Agafton au fost escortați de către jandarmii locali la sediul Legiunii de Jandarmi Botoșani în data de 13 septembrie 1942. În ziua următoare, cei 14 deportați din Agafton s-au alăturat celorlalți 344 de romi ridicați de pe cuprinsul întregului județ Botoșani și au fost escortați la gara din Botoșani, pentru a fi imbarcați în 8 vagoane de tren având destinația Iași. După ce au sosit în Iași, cele 8 vagoane au fost atașate trenului special E7 Iași-Tighina, care a pornit spre Transnistria în dimineața zilei de 16 septembrie. Nu se cunosc alte informații cu privire la soarta acestor deportați romi.

Surse:

U.S.H.M.M., RG-25.050M 'Selected Records from Various Archives of Romania Concerning 32Roma', D.A.N.I.C., Rola 1, Fond Direcția Generală a Poliției, Dosarul nr. 85/ 1942, f. 127

U.S.H.M.M., RG-25.050M 'Selected Records from Various Archives of Romania Concerning Roma', D.A.N.I.C., Rola 2, Fond Inspectoratul General al Jandarmeriei, Dosar nr. 127/1942, f. 85, 130, 133.

U.S.H.M.M., RG-25.050M 'Selected Records from Various Archives of Romania Concerning Roma', D.A.N.I.C., Rola 3, Fond Inspectoratul General al Jandarmeriei, Dosar nr. 203/1942, f. 93- 94, 99.

Institutul Central de Statistică București, 1938. *Recensământ general al populației din 1930 (RGP)*, vol. II, *Neam, limbă maternă, religie*, partea 1, *Neam, limbă maternă*. București: Editura Institutului Central de Statistică, pp. 76.

Lahovari, George Ioan, Constantin I. Brătianu și Gheorghe G. Tocilescu, 1898. *Marele dicționar geografic al României*. vol. 1, București: Stabilimentul grafic J.V. Socec, p. 23.

Moldovanu, Dragoș, coord. 1991. *Tezaurul toponimic al României. Moldova. Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale (1772–1988)*, vol. I, partea 1, *Unități simple (Localități și moșii): A-O*. București: Editura Academiei Române, p. 6.

Simionescu, Alexandru H., *Mănăstirea Agafton*. Botoșani, Tipografia “Munca”, 1929, pp. 3-5.

INSHR-EM